

SISZÁNTÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR
A kiadóhivatalban érvényes.
Egész évre 16 kor.
Negyedévre 4 ..
Helyben házhoz hozva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 ..
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 ..
Egyes szám ára 8 fillér.

*Politikai
napilap*

Megjelenik minden nap, a hétfő és
ünnepek utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 9.
A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.
Előfizetések és hirdetések a kiadó
hivatalhoz intézendők.

XIX. évfolyam 275. szám.

Nagyvárad.

Szombat 1913. november 29.

Hamis következtetések.

(K. Ö.) Mint ismeretes, az Egyesült Államok a közel multban a külföldi behozattal szemben vámtarifális engedményeket léptetett életbe. A vámengedmények megadására közbe játszott az a körülmény, hogy a munkások megélhetése az utolsó tizenkét esztendőben 150—200 százalékkal megrágult és a trösztszerű egyesülések lábrakapása és megerősödése. Azt kell mondanunk, hogy a megélhetés megrágulása a trösztökre vezetendő vissza, melyek a termelést a kezökbe kerítették és a fogyasztóknak úgy diktálták az árakat, ahogyan az nekik tetszett. Amikor tehát a demokratikus irány kerekedett uralomra, első teendői közé tartozott a trösztök ellen sikra szállni, amit legsikeresebben természetesen úgy tehetett csak meg, ha a vámtarifa terén engedményeket tesz a külföldi behozatalknak. Ugyanis a magas vámtételek melegágyai a trösztszerű egyesüléseknek. Tőkegazdag országokban, úgy mint az Egyesült-Államokban, a vámvédelem nem annyira a belföldi termelés védelmét, mint inkább az teredményezi, hogy a tőkekonzentráció a termelést a fogyasztás megsarcolására monopolizálja.

Közgazdasági szempontból mindig szükség van a tőke összpontosítására. A tröszt azonban nemcsak a tőke összpontosításán alapszik, az más valami.

Wilson, az Egyesült-Államok új elnöke egy könyvet írt. Címe: Az új szabadság. Ebben a könyvben kiméltetlenül lerántja a leplet a trösztökről. Azt mondja a többi között,

hogy a tröszt a szabadverseny megöloje. A tröszt a kereskedelem munkaképességét nem hogy előmozdítaná, hanem ellenkezőleg megbénítja. A közgazdasági életnek csak az használ, aki a fogyasztóknak jobb minőségű és olcsóbb árut tud adni. A trösztök ennek ellenkezőjét csinálják.

Nekünk is sok a bajunk a tőkeösszpontosítás azzal a nemével, melyet kartell néven ismerünk. Alig van iparág, mely kartellirozva ne lenne. A kartellnek ugyanaz a célja, mint a trösztnek. Mindent megdrágítani és a fogyasztót megsarcolni. És bár sokan azt mondják, hogy tőkeszegény országban, mint a miénk is, szükség van a kartellekre, nem szününk meg hangoztatni, hogy ugyancsak tekintettel a fogyasztás szervezetlenségére, szükség van egy jó kartell törvényre, mely kiterjed a kartellek lajtsromozására és ellenőrzésére. Érdekképviseleteink állandóan napirenden tartják a kartellkérdést. Közelebb OMGE közgyűlésén fog a kartell kérdéssel foglalkozni.

Az Egyesült Államok trösztellenes magatartása azonban sok helyen félreértésekre adott okot. Elsősorban Németországban, mely az amerikai tarifamérséklésből legelsősorban lát hasznot. Ugy okoskodnak, hogy az Egyesült Államok tarifamérséklő magatartása jeladás arra, hogy a megújítandó kereskedelmi szerződéseknél hadat üzenjünk a védvámoknak. Minthogy a németek esatakiáltását már az osztrákok is átvették, figyelmeztetnünk kell arra, hogy itt hamis következtetésről van szó. Az Egyesült Államok

vámmérséklő magatartása nem a vámvédelem letörlését, hanem az ipari verseny felélesztését és a trösztök megrendszabályozását célozza. Amennyiben az amerikaiakhoz hasonló bajok kiküszöbölésére más országokban is az ipari vámok mérséklését tartják célravezetőnek, ehhez természetesen nem lehet szavunk. Mert mi elsősorban is az agrárvámokat tartjuk szem előtt. Már pedig mindaddig, míg a mezőgazdasági termelés nálunk tapasztalható szervezetlenségével kell számolnunk, mely a termelést teljesen a közvetítésnek szolgáltatja ki és mindaddig, míg a mezőgazdasági jövedelem a termelési költségekkel természetesen összhangba nem hozatik, szó sem lehet a jelenleg érvényben levő agrárvámok mérsékléséről. A mezőgazdaságnak és az ország közgazdaságának létérdeke.

Ha nincsenek agrárvámjaink, a mostani pénzválság elsöpörte volna az ország közgazdasági életét. Így úgy-ahogy megálltuk a helyünket. A mezőgazdasági vámvédelem a népjólét biztosítására törekszik. Habár ez még nincs meg, de megvan a lehetősége adva annak, hogy a mezőgazdaság megerősödésével egész gazdasági életünk megerősödjön.

Minisztertanács.

Budapest, nov. 28,

(Saját tudósítónktól.) Tegnap este 6 órakor gróf Tisza István miniszterelnök elnöklété alatt minisztertanács volt, melyen a kormány valamennyi tagja részt vett. A minisztertanácson folyó ügyeket intézték el.

Főraktár:

Nagy-Várad
Kosuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

Turul-cipő

Elsőrangú, elegáns és jutányos.

Főraktár:

Nagy-Várad
Kosuth Lajos-u.
FEKETE SAS
épületben.

Sajtóvita.

A képviselőház ülése.

Budapest, november 28.

A képviselőház ülése a szokottnál még későbbben, csak tizenegy óra előtt pár perccel kezdődött. Ugyanis közvetlenül a Ház ülése előtt a mentelmi bizottság is ülést tartott.

Az ülés.

Beöthy Pál elnök az ülést megnyitva, a tegnapi ülésről szóló naplóba becsusztott néhány sajtóhibát igazítja helyre.

Bródy Ernő az első felszólaló, aki idézeteket olvas föl előkelő jogászok munkáiból annak bizonyítására, hogy a jogász közfelfogás szerint a sajtójogi törvény nem egyszerű büntetőtörvény, hanem alkotmányjogi törvény. A szóló nagy elismeréssel nyilatkozik Balogh Jenőnek egy másik alkotásáról, a büntető novelláról, amire öröklé bűszke lehet a szerző. Ettől a törvénytől azonban nagyon messze esik a sajtójavaslat: a büntető novellát nagy gonddal és óriási munkával csinálta meg Balogh Jenő, a sajtójavaslatot pedig csak hevenyészve. Ennek a gyors munkának az eredménye természetesen nem is lehet kielégítő.

Bródy Ernő azt fejtegeti, hogy a közrend titulus alatt mindenféle jogtalanságok történnek. A Népszava nap-nap után közli azokat a visszaéléseket, melyeket a hatóságok a „közrend cégére alatt elkövetnek. Egyik helyen betiltják a népgyűlést, most a helységben bérmálás van, más helyen, mert a gyűlés vasárnapra esik s a tisztviselőknek, akiket ki kellene küldeni ellenőrzés miatt, joguk van a vasárnapi munkaszünethez. Pécsváradon egyszerűen azért tiltották be a népgyűlést, mert „a polgárság nyugodt életét felizgatnák“. — A közrend emiatt cenzurás jogot adnak a hatóságok kezébe. A plakátokat is cenzurazzák. Miért? Félnék az ellentétes vélemények összeütközésétől? Hadd ütközzenek össze s győzzön az, amelyik életképebb és az országnak jobban tetszik. Egy nyomorult plakáttól félnék? Így csufítják meg az 1848-iki törvényt! Mi szükség van Oroszországhoz közelednünk? Mi szükség van beszennyezni az 1848-iki alkotásokat? Törölje el a miniszter ezt a cenzurát, mert ha el nem törli, csak azt bizonyítja, hogy — politikai háttérre van e cenzurának!

Beszél ezután a fokozatos felelősségről s azt ajánlja, hogy válasszák kettő a pönografiát, a magánbecsület, — a közérdekű közleményektől. Elmond egy esetet, melynél Kenedi volt a vádlott s szóló volt a védő. A Prielle Kornélia esetét, akit egy kalandor behálózott, akihez férjhez is ment 80 éves korában. A család két tiszteletreméltó nőtagja, midőn teljesen tehetetlenek voltak, a lapokhoz futottak segítségért s így került Kenedi a bíróság elé, de az új javaslat szerint odakerült volna mint szerzőtárs a két urinő is. Hát kérde, helyes dolog ez? Szabad ezt megengedni. Tessék a törvényben disztingválni.

A kaució dolgában azon az állásponton van, hogy azt el kell teljesen törölni. — A munkások küldöttsége könyörögve ment a miniszterhez, kérve, hogy 56 szaklapot ne tegyen tönkre, ne kényszerítse kártérítésre. A miniszter szívesen fogadta őket, de ez nem elég, tenni is kell, el kell törölni a kártérítést, ha csak ez is nem — politika.

1848 március 20-án, mikor kimondták

a sajtószabadságot, az akadémia örömménetet ült s örömet falraaszokon tudatta a néppel. A márciusi emlékek hatása alatt ragaszkodik a sajtószabadsághoz s nem fogadja el a javaslatot (Tetszés balról.)

Elnök a vitát megszakítja és felszólítja **Szentiványi** Árpádot, **Förster** Aurélt és **Meskó** Lászlót, hogy az összeférhetlenségi bizottsági tagsági esküjüket tegyék le.

A három képviselő a Ház nagy érdeklődése közben leteszi az esküt.

Ezután **Szász** Pál a mentelmi bizottság előadója a mentelmi bizottság javaslatát, hogy **Zlinszky** István az elnökkel szemben tanusított tiszteletlen és engedetlen magaviselete miatt 20 napra, **Palugyay** Móric 15 napra kitiltassék, **Székely** Aladár pedig a Ház megkövetésére utasítatik.

Kiáltások: Lázár elnököt kell kizárni, vagy bezárni.

Elnök jelenti, hogy **Lovász** Károly, **Huszár** Károly és **Ráth** Endre képviselők interpellációt jelentettek be. A Ház holnap fog rátérni az interpellációkra.

Ezután következik **Hegedüs** Loránd és **Mándy** Samu ügyében az összeférhetlenségi bizottság kisorsolása. **Apponyi**, **Saághy**, **Bernát** és **Vázsonyi**, a kisorsolt ellenzéki képviselők nincsenek jelen.

Elnök jelentést tesz erről a mentelmi bizottságnak.

Az összeférhetlenségi zsüri tagjai letették az esküt s ezzel az ülés véget ért.

A mentelmi bizottság ülése.

A képviselőház mentelmi bizottsága délelőtt ülést tartott, a melyen **Zlinszky** István, **Palugyay** Móric és **Székely** Aladár képviselők mentelmi ügyeit tárgyalta.

A bizottság tizenkét órakor fejezte be tanácskozását, a melynek eredményeként a Háznak azt javasolja, hogy **Zlinszkyt** husz napra, **Palugyayt** tizenöt napra zárják ki az ülésekről, **Székely** Aladárt pedig jegyzőkönyvi megróvásban részesítsék.

Bár vitás volt az a kérdés, hogy a szóbanforgó képviselők nem tévedésből részesültek-e elnöki rendreutasításban és nem tévedésből utasították-e őket a mentelmi bizottság elé, a bizottság mégis szigorú ítéletet hozott, arra az álláspontra helyezkedve, hogy ha az illető képviselők sérelmesnek tartják a mentelmi bizottsághoz való utasításukat, módjukban lett volna a bizottság ülésén megjelenni és védekezni. Mivel ezt nem tették meg, a bizottság nem mérlegelheti az enyhítő körülményeket.

Megint ultimátum? A Frankfurter Zeitungnak jelentik: A porta végképp elutasította Oroszországnak azt a kivánságát, hogy **Kavakli** Musztafát, **Mahmud** Sefket basa gyilkosainak egyikét, az orosz hatóságoknak kiadják, noha a konstantinápolyi orosz nagykövet három energikus lépést tett ebben az ügyben. Orosz diplomáciai körökben ez esetnek igen nagy fontosságot tulajdonítanak és már arról beszélnek, hogy Oroszország ultimátumot küld és Trapezunt előtt flottatüntetést rendez.

A városi jéggyár idegen kézben.

A felügyelő bizottság ülése.

Nagyvárad város jéggyára deficittel dolgozik. A **Kristály** jéggyár ezt a körülményt felhasználva, ajánlatot tett a városnak, hogy öt évre átveszi a városi jéggyárat s a befektetett tőke után 3 százalék kamatot fizet. Ennek ellenében azonban ingyen villanyt és vizet kér.

A városi jéggyár felügyelő bizottsága tegnap délután ülést tartott **Rimler** Károly polgármester elnökele alatt, amelyen **Komlóssy** József, **Kőszeghy** József, **Moskovits** Miklós (mérnök), **Kiss** Dávid, **Juricskay** Barna jegyző és a jéggyár üzemvezetője volt jelen.

Kőszeghy József főmérnök ismertette a **Kristály** jéggyár fentebbi ajánlatát, amelyet nem tart elfogadhatónak; már a kiindulási pontot helyteleníti. Az alap rossz, amelyen a **Kristály** jéggyár elindult. Öt év alatt az egész vevőkört magához vonzza s akkor a városnak újból kell kezdeni az üzletet. Az új vágóhid legkésőbb 1916-ban elkészül s akkor a jéggyárral együtt kell működni, mert az abszurdum volna, hogy a városi vágóhid mástól vegye a jeget.

Ujabbán egy pótajánlatot adott be a **Kristály** jéggyár, amely szerint a villanyt és vizet önköltségen kéri; 4 és fél százalék kamatot fizet a befektetés után s igéri, hogy új köteleket nem csinál s így nem rontja a városi jéggyár jövőjét.

Kőszeghy József főmérnök ezen pótajánlatot sem tartja elfogadhatónak.

Rimler Károly polgármester normális körülmények között szintén nem reflektálna az ajánlatra, de a mostani szomorú körülmények odaszorítják a várost, hogy esekély 100 koronás dolgot is megvitassanak. Rámutat, hogy mily nagy erőfeszítésbe került, míg a költségvetést közköltő emelés nélkül összeállították. Indítványozza, hogy a pótajánlat szerinti feltételek mellett adják át a jéggyár üzemét, de addig az ideig, míg az új vágóhid felépül s üzembe jön.

Többek hozzászólása után a bizottság a polgármester indítványát fogadta el.

Kossuth a horvátokról.

A horvátokkal való megegyezésről, amelyet **Tisza** István gróf a minap jelentett be a képviselőházban, **Kossuth** Ferenc a következőképpen nyilatkozott:

— A bejelentett megegyezést a vasuti pragmatika ügyében rendkívül sajnálatosnak tartom, mert míg egyrészt igen súlyosan sérti a magyar állam jogait, oly horvát jogok erőszakolása előtt hátrál meg, amelyekkel Horvátország soha sem birt és a nagy meghátrálás ellenére, ez az áldozat teljesen hiábavalónak fog bizonyulni, amiről maga **Tisza** is meggyőződhetik, ha elolvassa, az 1907 tavaszán és nyarán lefolyt horvát obstrukció alatt, a horvátok által tartott beszédek fordítását.

— En e kérdést minden pártpolitikai

SÉRVKÖTŐK, HASKÖTŐK

méret szerint felelősség mellett már 2 kor.-tól kezdődő árban készítettnek

Fehér János kötszergyárában Rákóczi-ut, (Bémer-tér.)

anol oriasivalasztékban kaphatok: Irigaterok, fecskendők, gumi-harisnyák, szuszpenzoriumok, gumi-lepedők, vatta és mindenféle **szülészeti** és **betegápolási cikkek.**

Mentőszekrények nagy raktára, műlábak, támgépek, miderek jutányos árban és kitűnő kivitelben készítettnek. Telefon 419

szemponttól eltekintve itélem meg: azt én is hiszem, hogy nincs magyar ember, aki ne kívánna azt, hogy a békés együttélés a kölcsönös megbecsülés és jóindulat a magyar nemzet és a horvát nemzet közt helyreállhasson. E jóindulat helyreállítására irányított törekvésekben, én, mint ellenzéki vezér és később mint miniszter, előljártam. Volt idő, a mikor a horvát padokról hangos zsviódokkal fogadták, valahányszor óriási elfoglaltságom megengedte, hogy a képviselőházban megjelenjek. Tényleg hazám érdekében lévőknek tartottam messzire elmenni az 1868. évi XXX. törvényeink liberális értelmezésében a horvát testvériségért. Lelki ismeretem ma is mondja, hogy helyesen eselekedtem. De férfiasan beismerem, hogy a horvátokban rutul csalódtam. Így fog csalódnai Tisza István gróf is.

Fegyelmi ügyek a vármegyén.

A fegyelmi választmány ülése.

Tegnap délután 3 órakor a vármegye fegyelmi választmánya ülést tartott a megyeháza kistermében. Az ülésen Balogh János főjegyző referálta az ügyeket. A tárgyalás bizalmas jellegű volt s így a nyilvánosság kizárásával intézték el az ügyeket, csupán a határozatok eredményét közölték a sajtóval.

Először Bujanovics Rudolf szolgabíró ellen tett feljelentéssel foglalkoztak. A szolgabíró ellen Preszner János érmihályfalvi lakos tett feljelentést, melyben azzal vádolta, hogy Bujanovics a hivatalban gorombáskodott vele. Tekintettel arra, hogy az ügy bírói uton nyert elintézését, a választmány főlegesennek tartja az ügyet tárgyalni s így a feljelentést levették a napirendről.

A harmadik ügy Kuzskó Péter karaszói bíró fegyelmi ügye volt. Kuzskó ugyanis több kisebb szabálytalanságot követett el és ezért a főszolgabíró 200 korona pénzbüntetésre ítélte.

A főszolgabírói ítélet ellen a bíró felebbezést jelentett be s ennek alapján a választmány a büntetést 20 koronára szálaltotta le.

A karaszói bíró fegyelmi ügye után Hasas Döme vizesgyáni jegyző ellen tett feljelentést tárgyaltak.

A feljelentésben azonban olyan vádak voltak felhozva, melyekből egyáltalán nem lehetett megállapítani vétségét, ezért a választmány a megvádolt jegyzőt felmentette a vádak alól és a további eljárást megszüntette.

A következő ügy Veres Béla békéscsaba körjegyző fegyelmi ügye volt. Veres Béla igen sok és komoly váddal van vádolva, melyek alapján a vármegyei főügyész 800 korona pénzbüntetését hozott javaslatba. Időközben azonban újabb feljelentés érkezett a jegyző ellen, ezért az előadó javasolta, hogy előbb vizsgálják meg az új feljelentés tárgyát is és csak azután hozzon a választmány határozatot.

A fegyelmi választmány az előadó javaslatát egyhangulag elfogadta.

Végül Péchy Károly bihari körorvos fegyelmi ügye került napirendre. A körorvost az alispán tudvalevőleg 500 korona pénzbüntetésre ítélte. Az alispán határozata ellen Péchy felebbezést jelentett be, azonban a fegyelmi választmány a felebbezés elutasításával jóváhagyta az alispán határozatát.

Ezzel az ülés délután 6 órakor véget ért.

Lefegyverzett rablók.

Lábnymok a hóban. Revolveres banditák.

*

Alig esett le az első hó, már is igen jó szolgálatot tett két embernek, akiket egy bünbanda életveszélyesen fenyegetett. Elárulta, hogy idegenek jártak az udvaron. A két testvér bátran utána ment a nyomoknak és szembekerültek az elrejtőzött banditákkal, akiket izgalmas harc után szerencsésen lefegyvereztek.

Az izgalmas éjjeli kalandról a következőket jelenti munkatársunk:

Mult éjjel a Gyár-utcában a két Manhárt testvér szétugrasztott egy 5 tagu betörőbandát. Közülük 3 megszökött, kettőt azonban átszolgáltattak a rendőrnek.

A Gyár-utca 21. szám alatti lakására ért haza Manhárt Ignác s a két telkü udvar gyár-utcai oldalán nyitotta ki a kaput. Mikor Manhárt Ignác hirtelen bennyitott az udvarra, észrevette, hogy a havon idegen lábnymok vannak. Tényleg a nagy udvaron több alakot látott, amint a gyanus alakok mozdulatlanul össze tömörülve állottak az udvar hátsó részében. Felköltötte József nevű fivérét, lejezván, hogy betörők vannak az udvaron.

A két testvér bátran szembe állott az idegenekkel, noha kettő közülük revolvert szegzett a Manhárt testvéreknek, akik a két revolvert a támadóktól elvették s így kényserítették a két revolveres tolvajt a megállításra. A lefegyverzett gazembereket a két Manhárt testvér átadta a rendőrségnek. Megmotozásukkor több álkulesot, vésőt és más betörő szerszámot találtak náluk.

A két lefegyverzett Zaláni Lajos cipész és Kurpás Miklós szobafestő segéd. Előállításakor a rendőrség még a nevüket sem akarták megmondani és tudni sem akartak arról, hogy ők a Manhárt udvarban betörést terveztek volna és az elmenekült 3 társuknak nevét és foglalkozását sem akarják elárulni. Azzal védekeztek, hogy ők tulajdonképpen egy Mari nevű leányt kerestek az udvarban, de biztosan ők sem tudták, hogy melyik lakásban áll szolgálatban. A vizsgálat és nyomozás során meg lett állapítva, hogy tulajdonképpen mi járatban voltak éjfélkor Manhárt udvarán. Manhárt ugyanis lókereskedő s így istállójában állandóan több ló van bekötve. A rendőrség az elmenekült 3 legényt keresi, az elfogottakat pedig lezárta.

Hurokra került vadorzó.

*

Megirtuk annak idején, hogy a mezőőrök elfogtak a Fácánosban egy veszedelmes vadorzót. Két nyulat is találtak nála és nyomban bekisérték a rendőrségre. A vadorzó azonban a közvetlenül az előállítás előtt egy ügyes mozdulattal kibujt a kabátjából és elinalt. A mezőőrök kezében egy vadásztarisnya és egy kopott kabát maradt.

Az ismeretlen férfi pedig azt hitte, hogy most már minden jól van, nem fogják keresni, de ha keresik is, nem találják meg. Nyugodtan élt tovább, lemondva egy jó időre kedvenc sportjáról, a vadorzásról.

A rendőrségen azonban nem maradt annyiban az ügy. Mezey Gyula rendőrkapitány vette a kezébe a nyomozást. Mindenekelőtt a megszökött nevét, lakását kellett megtudni. Átkutatta a vadásztarisnyát. Ott azonban nem talált mást, mint két patront, egy pálinkás butykost és egy kést. Megjegyzendő, hogy a tarisnya egészen új volt.

Mezey Gyula személyesen elment Ladányi fegyverkereskedőhöz és megkérdezte, hogy ki vett ott legutóbb olyan töltényeket. A kereskedő nem tudott felvilágosítással szolgálni, mert olyan számu és minőségű patront naponta több embernek, több százat ad el. Azt ellenben megígérte, hogy figyelni fogja a vevőket.

Ennek meg is lett az eredménye. Egy napon ugyanis beállított az üzletbe Bödger Béla a „Bihar“ vendéglő tulajdonosa és vadásztáskát kért. Ladányi természetesen kiszolgált a vendéglőst, de egyszersmint jelentést tett Mezey rendőrkapitánynál, hogy egy férfi rövid időközben két egyforma tarisnyát vásárolt.

Ezen a nyomon folytatódott a nyomozás. Megállapították Bödger Béla foglalkozását és kerestek egy olyan valakit, aki vele bizalmas viszonyban van. Aki ismeri Bödger Béla kised játékait. Nem kellett sokáig kutatni egy ilyen személy után. Megtalálták Kiss Mária pincérleány személyében.

Beidéztek Kiss Mária-t. A leány nem tudott semmiről semmit és mikor a rendőrkapitány felmutatta a vadásztáskát, ártatlan készséggel bizonyította, hogy az a gazdájáé Bödger Béláé.

— Hát ez a butykos?

— Ha állás rummal van benne az is az övé — felelt mosolyogva a hölgyike.

Állás rum volt benne.

Most már könnyű volt a többi. Bödger is beidéztek, aki ügyvédjével, dr. Medvigy Gáborral jelent meg a tárgyaláson.

Mezey Gyula szépen feltárta a bizonyítékokat. Megmutatta a tarisnyát, fegyvert, a butykost. Bödger nem tagadott, nem is tehetett, mert ott volt a két felsült mezőőr is, akiktől megszökött. A mezőőrök hivatalos komolysággal mondogták:

HERBST

Arany-, ezüst-
ékszer és óra
: áruhaza :

NAGYVÁRAD, Fő-utca, Rákóczi-ut 1. sz.
Guttman-ház (Barna Jenő női divatüzlete mellett.)

Mai naptól kezdve vásárolhatni:

Aranyláncok, nyak-
láncok 10, 12, 14 kor.
Gyűrűk 4, 5, 8, 10 kor.
Fülbevalók 2, 3, 4, 6, 8 kor.
Karikagyűrű 5, 6, 8 kor.
Acélórák 4, 5, 6 kor.
Ezüst óra 7, 8, 10 kor.
Arany női óra 20, 25, 30 kor.
Férfi aranyóra 35, 40, 50 kor.

Ingaóra 10, 12, 15 kor.
Ébresztőórák 2, 50, 3, 4 kor.
Valódi ezüst kés és villa 6 pár
18—14 kor.
Órajavítás 1 koronától kezdve.
Ékszerjavítások és átalakítások
olcsón eszközöltnék.
Szemüvegek beteg szemekhez or-
vosi recept nélkül kaphatók.

— Bi'ony ez volt az.
A védő látta ügyfele menthetetlen helyzetét, vette a kalapját és eltávozott. Nem segethetett.

Bödger Bélát pedig, aki többször büntetett visszaeső vadász, 120 korona pénzbírságra és a vadászjegyének három évi felfüggesztésére ítélték.

Ismeretlen elmebetegek.

Országosan kutat utánuk az alispán.

A biharmegyei elmekórházban már hónapok óta kezelnek két közveszélyes elmebeteget, akiknek kilétéről eddig egyáltalán semmiféle adattal nem rendelkezik a kórház. Az egyik beteget még április 8-án hozták be Nagyváradra. A pusztahollói esendőrjárőr fogta el április 6-án a hollói határban. Az elfogott ember hatalmas termetű, 40-50 év körüli munkás. Mikor a esendőrök megtalálták, nagy kés volt nála és tótul kiabálva rontott a esendőrökre, akik csak nagynehézen tudták ártalmatlanná tenni. Kicsavarták kezéből a kést, kötelekkel kötötték össze a kezét s csak így tudták bekisérni Magyarcsékre a félelmetes embert.

Magyarcséken egyenesen a főszolgabíró-ságra kísérték, ahol a esendőrök panasza alapján meg akarták indítani az eljárást. Mikor azonban a kihallgatásra került a sor, egyszerre más elbírálás alá vették a szerencsétlent. Az első kérdés ugyanis, amit hozzá intéztek, a nevére vonatkozott.

- Hogy hívják?
- Dobere.
- Mi a kereszt neve?
- Dobere.
- Hova való?
- Dobere.

Intézhettek ezután hozzá akármilyen kérdést, mindig csak azt hajtotta:

- Dobere.

Végül hatósági orvosi vizsgálat alá vették és megállapították, hogy egy közveszélyes örülttel van dolga a hatóságnak. Magyarcsékéről az elmekórházba szállították a szerencsétlen embert. Azóta minden kutatás hiábavaló volt, az illető kilétét megállapítani nem sikerült. Most aztán az alispán vette kezébe az ügyet és országosan kutatja, hogy kilehet az illető.

A másik elmebeteg egy 20 éves leány, akit augusztus 30-án fogott el a nagyvárad rendőrség. Ez is közveszélyes egyén és e miatt szintén az elmekórházba szállították. Mikor kihallgatták a legzavarosabb feleleteket adta, hol Bukola Évának, hol Luka Évának mondta magát. Lakhelyüül meg épen négy községet is felsorolt: Elesd, Magyarcséke, Drágeséke, Bokorvány községeket mondta be.

Ha megharagudott, akkor épen nem akart tudni semmit. Egyszerűen a vállát húzgálta, vagy fogait vicsoritva akart rárohanni a jegyzőkönyvvezetőre. Azóta mint közveszélyes és ismeretlen elmebeteget kezelik a kórházban. Az alispán most ennek a betegnek is keresteti az illetőségi helyét.

..HIREK..

Tájékoztató.

November 29. A kaszinó hangversenye.
December 2. délután 5 órakor Kath. Kőr vetítő estéje.

* **Szentgyakorlat az Orsolya-zárdában.** Megirtuk már, hogy az Orsolya-zárda növendékei most négynapos szentgyakorlatot tartanak. A szentgyakorlatok, melyek során a szentbeszédet Aronffy Ferenc lazarista atya tartotta, tegnap értek véget.

* **Ujítás a hadsereg szervezésében.** Megbízható helyről úgy értesül a Magyar Kurir, hogy a véderőreformmal és a felemelt katonai létszámmal kapcsolatosan a közel jövőben nagy változások fognak történni a hadsereg szervezetében. A hadvezetés az utóbbi időben különös figyelemmel van arra, hogy a nagyobb esapategységek élére lehetőleg fiatalabb erők kerüljenek, ami a mostani előléptetési viszonyok között igen gyakran egyenesen kivihetetlen. Ezért egyrészt ez okból, másrészt a hadsereg nagyobb egységeinek könnyebb vezetése céljából a hadvezetés az eddigi kereteket szándékozik megváltoztatni külföldi mintára. A legtöbb külföldi hadseregnél ugyanis egy hadtest békében és háborúban egyaránt 2 hadosztályból áll. Ezzel szemben a mi hadseregünkben háborúban egyaránt 2 hadosztályból áll. Ezzel szemben a mi hadseregünkben háború idején 3 hadosztály tesz egy hadtestet. Minthogy az osztrák-magyar monarchia hadserege így módon 48 gyalogos hadosztályt számlál, a 16 hadtestből 24 hadtestet szándékoznak alakítani, valamennyit 2 hadosztállyal. Ezáltal 8 új hadtestparancsnoki állás szervezése válik szükségessé. A gyalogezredekhez eddig 4 zászlóalj tartozott. Mivel ez a beosztás már régóta nehézkesnek tűnt fel, a jövőben az egyes ezredek 3 zászlóaljjal akarják osztani. Ennek következtében a jelenleg 424 zászlóaljból álló 102 gyalogezredből és 4 bosnyák-ezredből 141 új ezred keletkezne, vagyis a 106 ezredparancsnoki állás 141-re fog felszaporodni. Ez 35 új ezredparancsnoki állást jelent. Hasonló módon szándékozik a hadvezetés az eddigi 58 lovasezredből 80 új ezredet alakítani.

* **A posta köréből.** A nagyvárad posta-távirá hivatal közli, hogy Bélárkos és Körösbarlang községekben postaügynökség lép életbe, Várasfenes községben pedig a postaügynökséget postahivatallá alakították át.

* **A növédő egyesület új alapító tagja.** Dr Takács Menyhért jászóvári prépost 100 koronával belépett a nagyvárad növédőegyesület alapító tagjai közé.

* **Elmarad a kirakat-verseny.** Tájékoztató céljából közöljük, hogy a kamara által folyó évi december hó 15-től 25-ig tervezett kirakat-verseny az érdekeltég kívánságára a folyó évben elmarad, illetve annak megtartásáról később fogunk gondoskodni, amikor is a verseny határidejére a közfigyelmet megfelelő módon felhívjuk. Nagyvárad, 1913. november 28. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara. Dr Moskovits József, elnök. Dr Sarkadi Lajos, titkár.

* **Az Uj Nagyváradnak** az esett volna jól, hogy ha mi Ágoston Pétert egyenesen aranszájúnak deklaráljuk, aki komoly tisztelettel és nobilis tendenciával citálja a bibliát. Hát ezen mindenki nevetett volna. Merő abszurdum illet a fentnevezett urról feltételezni. Különbön hogy érhetett volna el „frenetikus hatást a kiérdemesült öreg urak“ kigunyolásával. Ha már egyszer a szabadkőműves páholy főmestere hatásvadászatért szájjára veszi a bibliát, azt csak bosszantó naivitással lehet úgy magyarázni, hogy ezt ártatlan jóhiszeműséggel tette. Ezen nincs mit disputálni. Az Uj Nagyvárad többi megjegyzéseit a jó modor nevében visszautasítjuk. Bizonyára kellemetlen minden éles kritika, de azért köpködni még a villamosban is tilos. Az ujságírói tisztesség, szavahihetőség és megbízhatóság tekintetében pedig nem türünk leekéztetést, mert e téren nem ismerünk tréfát. Hiu verseny volna e tekintetben velünk konkurrálni, különösen egy bulvárdlapnak, amelyik elfogult is, meg természeténél fogva szereti a fantázia szárnyalását.

* **Ruszka Kálmán távozik.** A közgazdasági életet érzékeny veszteség érte. Ruszka Kálmán, az Osztrák Magyar bank nagyvárad fiókjának főnökhelyettese eltávozik Nagyváradról. Kinevezték a szilágysomlyói fiók főnökévé. Őszinte sajnálattal vesszük tudomásul távozását, mert itteni működésével minden téren nagy rokonszenvre tett szert. Utódja Julier Károly lett, aki a legkitünőbb pénzemberek egyike.

* **Telekvétel internátus céljára.** Az Alföldi Magyar Közművelődési Egyesület Nagyvárad nagyobb szabású internátust óhajt létesíteni s e célra a várostól ingyen területet kért. A városnak alkalmas területe nincs, hanem vétel által akar juttatni telket az internátus részére. Köblös Ferenc téglagyáros tegnap felajánlotta az olasz temető ut mellett levő 7000 négyszögméter területét 24000 koronáért s ajánlatát ez évi december 31-ig tartja fenn.

* **A Csarnok sétatangversenye.** Az olasz és francia szerzők után a holnapi sétatangversenyen Wagner kerül sorra. Ezzel is bizonyára ép oly nagyszámú és előkelő közönség fog a Lohengrin a Tannhauser classicus szépségeiben gyönyörködni, mint amilyen az eddigi sétatangversenyek alkalmával a Csarnok nagytermét szüntől megtöltötte. A honvédzenekar Fryesaj karnagy vezetésével erősen készül arra, hogy kiemelkedő művészi interpretációt nyújtson a közönségnek. Buffetről Novomeszki cukrászata gondoskodik. A hangverseny 5 órakor kezdődik. Belépődij személyenkint 1 korona. A hangverseny másora 20 fillérért a pénztárnál kapható.

* **Felmetszette a hasát.** Kosztyu Ferenc 28 éves pintér édes apja lakásán Hegyközsáldobágyon ma reggel egy éles borotvával felmetszette a hasát, 30 cm. hosszúságban és pedig oly mélyen, hogy beleit is átmetszette. Az életveszélyes sérülést hozzátartozói beszállították a biharmegyei közkórházba.

* **Leszállt a hal ára.** Az Érmellékről temérdek halat hoznak be s ez eredményezte, hogy a várad piacaon a halak ára tetemesen leszállt. Hatvan-hetven fillérért gyönyörű, friss husu potykákat, csukákat lehet kapni. Két nap alatt több mint 22 métermázsa halat adtak el. Csak a rendőrségnek ellenőriznie kellene, hogy a halásúsitók valóban olcsón is adják a halat.

„The Roosevelt Schoe“
amerikai cipők
12.50 és 16.50 kizárólag

Reichard Dezső
cégnél

Rákóczi-ut Orsolya zárda
épületében kaphatók.

*** A Katolikus Népszövetség** csoportvezetői és választási bizottságának tagjai állandóan összejeveleket tartanak. Minden este 7 és 8 óra közt találkoznak a Katolikus Kör könyvtári helyiségében. Holnap, vasárnap délelőtt fél 11-kor a Kath. Kör nagytermében az összes népszövetségi tagok részvételével rövid megbeszélés, d. u. 4 órakor pedig ugyanott ugyancsak az összes népszövetségi tagok részvételével értekezlet lesz.

*** Egy teljes napig aludt a nevelőnő.** Matter Franciska nevelőnő az Aradi-ut 27. számú házában kedden este 8 óra után visszavonult hálószobájába. Éjfél-tájban becsengetett hozzá urnője, de a leány nem jelentkezett; utána néztek, keresésére indultak, míg végre felfedezték, hogy szobájában hipnozis-szerű álomba merülve fekszik ágyában. A rendőrségnek bejelentették az esetet, minek következtében beszállították a biharmegyei kórházba. Szerdán estefelé a kórházi kezelőorvos konstataulta, hogy az alvó leány érverése élénkül és hogy sokkal könnyebben érzi magát. Matter Franciska még egy pár napig a kórházban marad, amíg teljesen meg nem erősödik. A rendőrség minthogy bebizonyították látja, hogy sem büneselkmény, sem öngyilkossági kísérlet nem áll fent, a vizsgálatot beszüntette.

*** A debreceni egyetem.** Debrecenből jelentik félhivatalosan: Balthazar Dezső vezetésével küldöttség járt Jankovich Béla kultuszminiszternél a debreceni egyetem dolgában. A tárgyalás eredménye rendkívül kedvező Debrecenre. Sikert a miniszterrel megállapodni, hogy a debreceni egyetem, nem mint tervezték, fokozatosan, hanem 1914. szeptemberben nyílik meg teljes teológiai, jogi, bölcsészeti fakultással. A nyelvészeti, történeti és bölcsészeti szakon huszonhét tanszék lesz. A költségkülönbözöt részben az egyházkerület, részben a kincstár fődözi. Debrecen városra nem hárul teher. A kormány jóindulatu elhatározása városszerte nagy örömet kelt.

*** A honvéd zenekar a Royálban.** A m. kir. honvéd zenekar ma este a Royál kávéházban hangversenyez, alábbi műsorról: 1. „Próféta“ induló Meyerbeer. 2. Bevezetés és keringő „Neila“ c. ball. Delibes L. 3. Nyitány „Nabukodonozor“ c. op. Verdi J. 4. Nagy ábránd „A koreai mennyasszony“ c. b. Bayer. 5. a) „Im Kahne“ dal Grieg—Frycsaj. b) „Szeretlek“ dal Grieg—Frycsaj. 6. Ábránd „A bohémek“ c. op. Puccini G. Szünet. 7. Nyitány „A sevillei borbély“ c. op. Rossini G. 8. Nagy egyveleg „A nevető férj“ c. optt. Eysler. 9. „Arany és ezüst“ keringő Lehár.

*** A margitai csendélet.** Tegnap éjjel véres esemény színhelye volt Margitán a Hungária-szálló nagyterme. Éjfél után 3 órakor, mikor már minden vendég eltávozott a korcsmából, maguk maradtak a cigányok. Orosz György, Huszti Károly és Huszti János muzsikusk cigányok miatt, miért nem összekaptak és sörös üvegekkel támadtak egymásra. A sörös üvegek csak úgy zúdultak a kaszirnő felé. A legkevésbé érdekelt kaszirnőt Szabó Vilmát egy sörös üveg úgy találta szemén, hogy eszméletlenül rogyott össze. A verekedő cigányok ellen megindították az eljárást.

*** A mértékhitelítési díjak befizetése.** Az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy a keresk. miniszterium a helytelenül kirótt mértékhitelítési díjak visszatérítése tárgyában a 21469—IV. 1913 sz. a. a következő rendeletet bocsátotta:

„Az 1912. évi december hó 31-én 95035. sz. rendelettel megállapított mértékhitelítési díjaknak vagy pótdíjaknak a hitelesítésre kötelezett felek által való leróvása alkalmával előfordulhatnak olyan esetek, hogy vagy a hitelesítést kérő felek helytelen bejelentése, vagy az állami mértékhitelítő közegzek hibája, avagy egyéb okok következtében helytelen díjleróvások eszközöltek. Minden ily esetben jogában áll a helytelen befizetést teljesített félnek az általa túlfizetett összegnek visszatérítését kérelmezni. Az ily irányú kérelmek, ha a hitelesítést az állami mértékhitelítő hivatalok végezték, a m. kir. központi mértékügyi intézethez, ha pedig a hitelesítést az intézet végezte, hozzám intézendők. Erdemleges elbírálás alá azonban ily kérelmek csak akkor vétetnek ha: 1. a hitelesítés napjától számított 60 napon belül nyújtatnak be, 2. ha a kérvényhez az illető hitelesítésről kiállított díjszelvény nyugta csatolattik. A m. kir. központi mértékügyi intézet a hozzá benyújtott díjvisszatérítés iránti kérelmeket saját hatáskörében intézi el. A mértékügyi intézetnek a helytelenül kirótt díjak visszatérítése tárgyában hozott határozata ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül hozzám felfolyamodásnak van helye.“ Nagyvárad, 1913. nov. 27. A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara: dr Moskovits József elnök, dr Sarkadi Lajos titkár.

*** Tangó tánctanítás.** Örömmel értesülünk, hogy Révész v. párisi táncakadémiai tanár, december 1-én a „Fekete Sas“ tánctermben külön csoportokban tánctanfolyamot rendez, hol remek újdonságokon kívül a Szalón-tangót is tanítja. E táncot Párisban creáltak és Révész már az ottani táncakadémián is tanította. Beiratkozások már most a Fekete Sas passage Novomeszky cukrászdájában d. e. 9—11-ig s d. u. 4—7. (telefon 763.) valamint december hó 1-től d. e. 10—11-ig s a táncórák megkezdése előtt a „Fekete Sas“ tánctermben fogadtatnak. E tanfolyam befejeztével a mester újból Párisba utazik.

*** A Népszövetség Tóttelenek.** A katolikus Népszövetség eszméje ellenállhatatlanul hódít a keresztény magyar nép között. Legujabban a biharmegyei Hegyköz-tóttelenek alakult meg a Népszövetség. Habár csak alig félórával előbb értesült a közönség, hogy a Népszövetség ügyében gyűlés lesz, az iskola tágas terme mégis megtelt zsufolásig. Ugyanis Fröhvirth Mátyás központi titkár érkezéséről csak az utolsó percben értesült Vagaszky János lelkész. Fröhvirth titkár és a lelkész buzdító beszéde után a Népszövetség megalakult.

*** Képvásár a műkiállításán.** Nem mulik el nap, hogy Vastagh Gyula gazdag, előkelő színvonalu kiállításán egyik vásárlás ne történnék, ami szép bizonyossága a tárlat sikerének. A kiállított képek valóban meg is érdemlik, hogy gazdájuk akadjon Nagyváradon, amelynek művelt közönsége körében utóbbi időben a műszereket oly szépen kifejlődött, úgy hogy szinte versenyeznek egymással; kinek az otthona van értékesebb művészi ékességgel tele? Tegnap dr Roszkopf Béla vásárolta meg Németh Bertalan két finom ecsettel festett képét. A látogatottság is eleven; a tanintézetek sorra látogatják az érdekes, tanúságos tárlatot. Tegnap a tanítónőképző növendékei vonultak föl, akiknek Vastagh Gyula kalauzolása mellett nagy gyönyörűségük telt a vármegyeháza nagytermének művészi látványosságában.

*** Mi van a hamis pénzzel?** Folyó év szeptember óta Peterd községben a csendőrség megfigyelés alá vette Herkján Pál malomtulajdonost, aki összeköttetést tart Nagyváradon Szilvási József hamis pénzgyártóval. Augusztusban Herkján Pál egy peterdi korcsmában panaszkodott, hogy minő kevés a pénze és mily rosszak az üzleti viszonyok. Ettől kezdve ottan Szirb Mojsze utánna járt, míg megnyerte Herkján bizalmát. A tenkeszéplaki korcsmában elfecselt, hogy a nagyvárad hegyen kitűnő hamispénz gyár van, amelynek tulajdonosa Szilvási József gépész. Ez a Szilvási jó pénzért háromszor annyi hamis pénzt ad annak, aki hozzá fordul. Herkján néhány koronával bejött Nagyváradra és Szirb Mojsze elvezette Szilvási Józsefhez, Krisztina-utcai lakására. Itt lefizették a 80 koronát és vártak a hamis pénzekre. Szirb Mojsze valódi 5 koronásokat mutatott neki, melyek vadonat újak voltak, mondván, hogy azok a nagyvárad hegyi pénzgyárból valók. Mostanáig azonban Herkján Pál hamis pénzt nem kapott. A peterdi csendőrök Szirb Mojsze vallomása alapján behozták őt Nagyváradra, hogy a rendőrséggel karöltve felfedezék a hamis pénzgyárat. Tegnap délután, a mikor már Szilvási József is haza érkezett üzleti utjáról, a rendőrség váratlan házkutatást tartott Szilvási lakásán és letartóztatta őt. Szirb Mojsze bevallotta végre, hogy pénzgyár nem létezik, hanem a gazdag molnártól ily módon akartak pénzt kicsalni, amire őt Szilvási tanította ki. Mindkét csaló ellen az eljárást folyamatba tették.

Aruraktár leredukálása folytán
mélyen leszállított áruk
Kossuth-utca
elején.

Kertész S. Sándor
női divatáru házában.

Eladásra kerülnek a következő cikkek melynek minőségei elsőrendűek.

Rosztüm, ruha és bluz szövetek.

Selymek, bársonyok. Vásznak, schiffonok, asztalneműek.

Posztó, szövet, vászon, plüsch, és csipke függönyök. Ágy- és asztal terítők. Szőnyegek. Mosóbarhetek, zephierekéskartonok. Kész női és férfi fehéreneműek.

Paplanok. Szörme áruk.

Menyasszonyi kelengyék

Csipkék, himzések, harisnyák és bélésárúk és itt még sok föl nem sorolt árucikkek. Vidékre mintákat míg a raktár tart nagy készséggel küldök.

Telefon az egész vidékre 10-30

* **Tánciskola.** Antalfy Margitka országos híri balletmesternő a téli tanfolyamának két osztályát most nyitja meg. A felnőttek kolonját szombaton, e hó 29-én este 9 órakor, a deákcolont hétfőn, december hó 1-én este 7 órakor. A tanfolyam 3 óra terjed. A tananyag felöleli az összes divat-táncokat a Tangóval együtt. A már táncolni tudók részére külön *Tangó kurzust nyit.* Minden vasárnap délután és este nagy boszton gyakorló kolon. Beiratás és értekezés Teleky-utca 3. szám. I. emelet egész nap.

x **Értesítés.** Tisztelettel értesítjük a n. b. rendelőinket, hogy Hatvany és Szentmihályi szücsök bétagja, Hatvany hosszabb külföldi tanulmányutáról haza érkezett. Szíves pártfogást kérünk Hatvany és Szentmihályi szücsök, Nagy Sándor-utca 1.

x **Érdekében áll mindenkinek pénzt megtakarítani** ha bevásárlást óhajt eszközölni a téli idényre, előbb kereste fel az **Ungerleider Salamon** üzletét Szent János-utca 4. szám alatt, a hol férfi, női, gyermek trikók, lélekmelegítők, szövetek, kesztyűk, harisnyák, kamásnik, továbbá csipkék, szallagok, himzések mélyen leszállított árban beszerezhetők.

x **Ujhelyi Róza** nőikalap üzletét Rimanóczy-utca (Kolozsváry házba) Royal kávéházzal szembe helyezte át, hol eredeti párisi modellekből állandó választék áll a hölgyközönség rendelkezésére, mit olcsóbb boltbér mellett rendkívül jutányosan árusít.

x **Jönnek a katonák,** vonatok, autók, babak, mikulások, ridikülök, nyakkendők, bárányok és ezerféle egyéb játékok karácsonyra a Párizsi Bazárba Sas alatt.

x **Ossi-tér 14. sz. házban** több lakás és üzlethelyiség minden órán kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-utca 6.

x **ZOMBOR SÁNDOR** sebész-orvosi műszer-kötszer és testgyógyító gépek készítője. Nagyváradon, Nagy Sándor-utca 17. sz. alatt, ahol villanyerőre berendezett műhelyében készít mindenféle fémcsiszólást, nikkelezést és minden e szakmába vágó munkát jutányos árban.

Elsőrendű modern hölgyfodrászterem a

Rammingeré

színházi és hölgyfodrász

szemben a színházzal.

Telefon 1076.

Telefon 1076

x **Ingyen javítjuk** a nálunk vásárolt harisnyákat. Állandó nagy raktár kész női, férfi és gyermek harisnyákban. Kötünk, fejletünk rendelés szerint, 24 fillértől kezdve a legfinomabb selyem harisnyáig. **Harisnyakötőde** Bartos és Társa (a Széchenyi-szállóval szemben Rákóczi-ut 10.) És a mi fő „Bartos harisnyája tartós.” Helyi és vidéki telefonszám 1359.

x **Mikulásra** cukorka és csokoládé vásár Aszódai Ióteri fiókjába és Kossuth utcai főüzletébe. Meglepő szép dolgok ezer és ezerféle csokoládéval töltött gyermek örömlök, arany és ezüst, darabonként 20 fillér míg a készlet tart Vigyázat az Aszódai névre.

x **Tölgyszőlőkaró** hegyezett, hasított 2 m. hosszban Berettyó-Széplak állomásról legalább egy waggon rakomány (ca. 4000 drb.) megrendelhető azonnali és későbbi szállításra a Polgári Takarékpénztár r. t. áruosztályánál Nagyvárad, (Kossuth-utca.) Telefon 11-95.

x **Kossuth-utca 2. sz. alatti** volt Sziehta-féle üzlethelyiség 1914. május 1-től kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

POVAZSÁN JÓZSEF

hatóságilag engedélyezett
electrotechnikai vállalata
Nagyvárad, Bazár épület,
színház oldal.

Telefon 525.

Telefon 525.

* **Ingatlan eladás.** Nagyteleky-utca 13 szám alatti ingatlanunk (lakóház nagy telekkel) jutányos áron azonnal eladó. Részletes feltételek megtudhatók Kossuth-utca 3. szám alatti irodánkban. Hungaria cipőgyár r.t.

x **Meghódította a hölgyeket** MLE JULIETTE elsőrendű mellfűző különlegességeivel Színház-utca 4. Adorján palota (Emke mellett.) Telefon szám 827.

x **Szöllős-utca 12. sz. házban** több egyszoba s mellékhelyiségeiből álló lakás azonnal kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál Kossuth-u. 6.

x **FELHIVJUK** a nagyérdemű hölgyközönség szíves figyelmét a most megnyílt **Rácz és Vass** női divatszalonban készülő eredeti angol kosztüm és felöltőkre. Méréselt árak. Nagy Sándor-u. 17.

x **Az erdélyi kereskedelmi és autómobilforgalmi r. t.** helybeni fiókja autómobilokban, pneumatikokban, valamint az összes autómobil-felszerelési és szükségleti cikkekben **Szilágyi Dezső-utca 6. szám** alatti (telefon 13-21.) telephelyen nagy raktárt tart. A cégnek modernül berendezett garages **Körház-utca 6. szám** alatt (telefon 13-52.) van, hol úgy a helyi, mint az átutazó autómobilok a legideálisabb garaget találják és egyúttal szükségleteiket is a legelőnyösebben szerezhetik be.

x **Erdekében áll,** hogy megrendeléseivel felkeresse **Biró László** és **Tsa** urinői- és papi szabókat. Meglepő olcsó árak, modern szabás, elsőrendű munka Sal Ferenc-utca 17. Telefon 832 sz.

x **Csodaszép** mézédés **csemege-szöllő!** Legoemesőbb hazai és tiroli **fajalmak!** Óriási tiroli **maróni.** Valódi debreczeni **páros-kolbász.** Kifűnő fehér és piros **hegyi-borok!** **MERTZ NÁNDOR** csemege-üzletében, Körös-utca, Telefon 448. sz.

FIGYELEM! Óriási választékok iskola szerkesztésben csak **Klein Vilmos** és **Társas** cégnél találhatóunk u. m. író és rajzszerkesztés, iskolatáska 36 fillértől, könyvszíjak 30 fillértől, továbbá fiú és leány intézetbeli fehérneműk, iskolai lüster és cloth kötények, gyermek esőernyők, fiú sapkák 30 fillértől, gyermekharisnyák 20 fillértől. Téli alsóruhák, iskola munkák és mindennemű kézimunka anyagok. Csődből vásárolt 1500 drb divatos parket blousche 2-50 filléért. 3000 elsőrendű férfi ing 2 koronától, galérok 20 fillértől, 30000 méter arcfátyol 20 fillértől és minden e szakmába tartozó cikkek olcsón csak a fenti cégnél szerezhethetünk be, Rákóczi-ut 18.

A legszebb

Karácsonyi
kézimunkák

Tátray cégnél

Rákóczi-ut 4.

Telefon 783.

* **3 utcai szoba és mellékhelyiségből** álló lakás november hó 1-től kiadó, megtekinthető Schlauch-tér 30. hol a ház-mester nyújt bővebb felvilágosításokat. Leszámítoló és Jelzálogbank részvénytársaság.

x **FELHIVJUK** a n. jé. közönség figyelmét Hollandy, Papp és Velics műbuton, portál- és épületasztalosok lapunk mai számában megjelent hirdetésére.

x **ZONGORA,** tanulásra alkalmas, eladó, Uri-utca 33. sz.

Uri fehérnemű, «FOWNES»
kesztyű, «Habig» kalap, eredeti
ANGOL CIPO

egyedüli raktár
Róth M. Utódánál.

* **Fél árban** sikerült bevásárlásaimat eszközölnöm, miért is abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy legújabb divatu fűzőimet a legjutányosabb árban árusíthatom, addig míg a készlet tart. Szíves pártfogást kérve vagyok teljes tisztelettel Rosenzweig Róza, Nagyvárad, Szalárdi-utca 9.

x **Két jogász sétál a városban,** szemben találják magokat egy régi ismerősükkel Pista barátjukkal, a mint ránéznek feltűnik előttük, a barátjuknak elegáns felöltője van, a melyet hallatlan olcsó árban szerezhett be mindenki **Nagy Sándor** férfi divatruha kereskedésében a **Zöldfa-utcán,** passagé-kapu mellett.

x **Matyok Péter** tambura zenekara a **Korona-kávéházban** n. Ma és minden este a Koronakávéházban hangversenyez közönségünkre **Matyok Péter** (Paganini) tambura zenekara teljesen újonnan szerződött tagokkal, a közkedvelt társulat magán- és duett számokkal működik közre. A gazdagon összeállított műsorból kiemelendő a közkedvelt **Gyöngyi** duett. A társulat tagjai: Kővári Rózsika, Kővári Boriska, Simon Juliska, Kósa Böske és Juhász Ilonka énekesnők. Naponta változatos műsor. Kezdete este 8 órakor. Szabad bejelenet. Szíves pártfogást kér **Matyok Péter** karmester.

x **Ridzyk József** épület- és műlakatos Nagy-Várad, Beöthy Ödön-utca 1. szám. Javítások gyorsan és pontosan készülnek. Elvállal minden e szakmába vágó épületmunkát a legugyazárubb-tól a legdiszesebb kivitelig, terv és rajz szerint. Szegecselt vasoszlopok, üvegházak, vastetők, vasablakok, tűzmentes vasajtók, sirkerítések, üzleti vasredőnyök, ablakredőnyök, cégtáblák, takaréktűzhelyek. Lev-lap hívásra azonnal megjelenek.

Fogak és fogszorok úgy kaucukba
mint aranyba foglaltva szájpadlás
nékül, továbbá arany koronákat,
csepfgombokat, hidmunkákat fog és
gyökér húzás és tartós fogtömés-
seket készít

Engel Dezső,

visszgázott fogtechnikus.

N.-Várad, Bémer-tér (Emke Kávéház felett.)

Legszebb karácsonyi ajándék
orvosoknak és ügyvédeknek

egy zománcztábla.

Készíti

Diósy Mihály

Telefon 839.

Telefon 839.

x Kolonba járó cipők 3 koronától kezdve női párti fél cipők minden színben 5 koronáért, férfi chevrau vagy boksz cipők 7 kor., férfi chevrau v. boksz cipők 8 kor., fiu boksz cipő 35-39 számig 7 kor., divatos kemény kalap 4 kor., caloszik, téli cipők, fehérművek, uri divatcikkek legolcsóbban beszerezhetők Feketé-nél, Szent János-utcán, Kis Pipa vendéglő mellett.

Népszövetségi Hitelszövetkezet.

A Népszövetségi Hitelszövetkezet (Szilágyi Dezső-u. 5) 1914 január hó 1-én nyitja meg

II. ÉVTÁRSULATÁT.

Minthogy az I-ső ciklus tagjai táborában az általános munkahiány és nyomasztó pénzügyi helyzet dacára, a takarékosági hajlam s a kitartó küzdelem a drágasággal nem lankadt, sőt fokozódott, az intézmény pedig áldásos működésével immár hézagot pótol, az igazgatóság a közökhajnak engedve már most hívja fel a népszövetség tagjait a II. évtársulatba való belépésre.

Az új évtársulat is három éven át, tehát 156 héten át tart, amelynek letelte után a tagok a megtakarított tőkét az elérendő haszonban való arányos részesedéssel együtt fogják megkapni. E részesedés pedig tudvalevőleg sokkal magasabb a takarékpénztári rendszer betétek után elérhető kamatoknál.

A belépés tetszés szerinti számú törzsbetét fizetésével a csoportvezetőknél, vagy pedig heti befizetések alkalmával minden hétfőn és esütőtökön délután 2-5 óráig a hivatalos helyiségben levő gyűjtőveken történik.

Egy törzsrészjegy után hetenkint 20 fillér fizetendő a társulat pénztárába.

Beiratási díj egyszersmindkorra részjegyenként 10 fillér, de 20 fillérnél kevesebb nem lehet.

Alapszabályaink értelmében a Népszövetségi Hitelszövetkezet tagja lehet minden fedhetlen életű egyén. Minden tag felvétele iránt az igazgatóság dönt. A Népszövetségi Hitelszövetkezet csak saját tagjának nyújt kölcsön és kényelmes kölcsönt.

És pedig a befizetett összeg négyötöd részeig minden körülményesség nélkül.

Azonkívül tagjait az alapszabályokban megállapított módozatok és határokon belül segítyezi.

A folyósított kölcsönöket a heti befizetésekkel három év alatt kell letörleszteni.

Csoportvezetőink a gyűjtőveket hivatalos helyiségünkben szíveskedjenek átvenni.

Tömörüljünk! Lépjünk be a II-ik évtársulatba mindnyájan, mert egyesülésben rejlik az erő!

SZÍNHÁZ

Heti műsor.

Szombat: Titok.

Vasárnap d. u.: A nevető férj; este: Éva.

Az Éva új bemutatója. Az Éva Lehár bájos operetteje, mint arról már több ízben hírt adtunk, vasárnap este kerül újból színre a Szigligeti-színházban, amelynek operette ensembléja nap-nap mellett próbákat tart az új betanulás mellett. És ezekből a próbákból szűrődik le az a vélemény, hogy vasárnap este nem reprimé, hanem valósággal új bemutatója lesz az Évának. A címszerepet F. Károlyi, Leona urasszony játssza, sajátos eredeti felfogással, amely teljesen elűtö az eddigi szereplőktől és új, érdekes lesz Pipsi szerepében Szentgyörgyi

Mártha is, aki ez alkalommal először játszik ily nagyszabású operette szubrette szerepet. A vasárnapi előadás érdekességét különben igen melegen méltatja a közönség, amely osztatlan érdeklődést tanúsít az Éva, vasárnapi, második bemutatója iránt.

Üdvöske. A multak egy bűbajos, régi emléket újítja fel hétfőn a színház, ahol az Üdvöske lesz műsoron. A végtelen finom zenéjü, népszerű operette első ranguszereposztásban kerül színre.

Halló! A jövő hét színházi műsorának egyik kimagasló érdekessége lesz Földes Imre legújabb színpadi alkottásának, a Halló!-nak a bemutatója. A hivatalnok urak, Császár és kalap stb. neves szerzőjének ez a legújabb színművében, a mese-szöveg érdemi meg a fővárosi kritika szerint is a legtöbb figyelmet, amennyiben a Halló! modern szereplői egy oly kedves, könnyed történetnek a hősei, akiknek története, a maga derűjével mindvégig érdekelni tud. A Halló! bemutatója a jövő hét szerdáján lesz és a darab szombatig marad műsoron.

MULATSÁG

A Kaszinó mai hangversenye.

Ma este a Kaszinó fényes termeiben találkozunk Nagyvárad és a megye uri társadalma, ma lesz a Kaszinó tánccal egybekötött, ragyogóan szép hangversenye. Szinte fölösleges már mondanunk, hogy milyen nagy és lelkes a készülődés erre az estre, és hogy milyen óriási érdeklődéssel tekint a váradi intelligencia és természetesen, a táncos fiatalosság a Kaszinó mai estélye elé.

És ez a hangversenyeszt meg is érdemli a közönség páratlan érdeklődését. Tegnap tartottak főpróbát a szereplők. Nem akarunk a méltatással elébe vágni a hangversenynek, azért nem is írunk most többet a főpróbáról, csak annyit, hogy érdemes lesz elmenni ma a Kaszinóba, ahol nemesak jól fog mulatni mindenki, hanem igazi, remek műélvezetben is lesz részük a jelenlevőknek.

A hangverseny műsora a következő:

1. Buttykay Ákos: Bolygó Görög operából duett. Előadják: dr Fráter Pálné, Károlyi Leona és dr Krüger Jenő.

2. Nagy Vilmos humoros felolvasása.

3. Schubert: Andante commoto, részlet az Es dur Zongora-trioból és S. Bach: Boure. Előadják: Huzella Böske és Szma-zsenka Edit hegedűn, ifj. Hlatky Endre zongorán.

4. Rubinstein: Die Frauen (Könnyek), ének-tercett. Énekli Bleyerné Garzó Adél zongorakiséréte mellett: Kepes Nusi, Wallner Joly és Warró Zsófi.

5. Mozart. Pastoral-duet. Zongorán előadja: Laszky Adica.

6. Mendelsohn: An dem Lobgesang. Bleyerné Garzó Adél zongorakiséréte mellett éneklik Buljovszky Erzsébet és Kepes Nusi.

7. Puky Miklósné, magyar dalokat énekel cigányzene kísérettel.

8. Nagy duett a Bolygó Görög operából, éneklik: dr Fráter Pálné és dr Krüger Jenő. Zongorán kíséri Heringh Sándor.

A hölgyeket kéri a rendezőség, hogy egyszerű toalettben szíveskedjenek megjelenni.

A helyek számozva lesznek, azonban a sorszámozott jegyeket a megjelenés sorrendjében adja ki a rendezőség este a pénztárnál.

Az egyes számok alatt az ajtók zárva lesznek, tehát a „pontos megjelenés kérések.”

A hangverseny ma este 9 órakor veszi kezdetét.

IRODALOM

Visszhang Afrikából, katolikus havi folyóirat az afrikai missziótevékenység előmozdítására. Kiadja a Kláver Szt. Péter Társulat. (XIII. Leó és X. Piusz pápa Öszentségeiktől megáldva.) Megjelenik magyar, német, lengyel, olasz, cseh, francia, szlovén, portugál és angol nyelven.) Előfizetési ára egy évre 1:50 K. Megrendelhető: A „Visszhang Afrikából” irodájában, Budapest, IV. Ferenciek-tere 7., III. lépcső, I. em., és Kláver Szt. Péter Társulata leadóállomásán, Temesvár-Gyárvaros, Páva-utca 15-II. — Levelek és pénzküldemények egyenesen Kláver Szt. Péter Társulata általános igazgatónöje címére is intézhetők: Ledóhowska Mária Terézia grófnő, Róma, Via dell'Olmata 16. — ugyanonnan lehet felvilágosítást is kérni minden a Társulatot és annak szerzetes intézményét illető ügyben. A tizedik (októberi) füzet tartalomjegyzéke:

Hogyan pártolom papi minőségben, Kláver Szt. Péter Társulatát? (Dr Ernst Győző.) — Griffeth törzsfjedelem megtérése. (Terézina nővértől.) — Mária segített! (P. Strebler.) Missziólevelezés: Rhodézia apostoli felügyelőség. (Biehler atyától.) — Kláver Szt. Péter Társulatának III. kongresszusa Bingenben. — Tárca: Abessziniák és az abessziniák. (Baetemann J.) (Folytatás.)

Képek: A bazuto lórátermett nép. — Dr Ernst Győző, luzerni theologiai tanár. — A himoroszlán, ugrásra készen.

A Négergyermek, katolikus képes havi folyóirat legszegényebb fekete testvéreink iránt való szeretet ápolására. Kiadja Kláver Szt. Péter Társulata. Megjelenik magyar, német, olasz, szlovén és cseh nyelven. Ma évenként postával együtt 1 korona, füzetenként 10 fillér. Megrendelhető: „A Négergyermek” kiadóhivatalában, Nagybecskerek (Torontál megye.) „A Négergyermek” irodájában, Budapest IV., Ferenciek-tere 7., III. lépcső, I. emelet és Kláver Szt. Péter Társulata leadóállomásán, Temesvár-Gyárvaros, Páva-utca 15. II. emelet. — Levelek és pénzküldemények egyenesen Kláver Szt. Péter Társulata általános igazgatónöje címére is intézhetők: Ledóhowska M. T. grófnő, Róma, via dell'Olmata 16.

A tizedik (októberi) füzet tartalomjegyzéke: Az olvasós Boldogasszony tisztelete a négerknél. — Az angyalok oltalma alatt. (Matild nővér.) — Mit ér a fekete keresztényeknek a rózsafüzér. — Hogyan tanulják be a néger a katekizmust. — A szerkesztőség levélváltásából. — Afrika! (Radkersberg-Radnicki M.) (Folyt.) — Keresztretjvény. (Közli K. J. E.)

Képek: Két fekete Mária-gyermek a keresztények jelvényével nyakán. — Hitoktatás a szomali négerknél.

Borászati vademecum. Azon tárgyak közé, melyeket minden gyakorló szőlősgazda, koresmáros, borkereskedő és bizonyos állandóan magánál szokott hordani, hogy foglalkozásának minden ügyében-bá-jában bármikor igénybevehesse, tartozik a „Borászati zsebnaptár”, melynek 1914-iki évfolyama a napokban hagyta el a sajtót. Ez a naptár, melynek szerkesztője dr Drucker Jenő, a L. Sz. O. E. igazgatója, azonnal tá-

jékozást nyújt a szőlészet és borászat körébe vágó bármely törvényre, rendeletre, elvi jelentőségű határozatra nézve, közli az utolsó évek statisztikai adatait, megmondja, hogy egyik vagy másik dologban felvilágosításért hova kell fordulni, hogyan szerelendők fel a kérvények és hova nyújtandók be, — a szőlő- és pince minden munkáját röviden, de annál szabatosabban ismerteti, felsorolja a szőlőgazdaság köréből megjelent újabb szakkönyveket, jegyzéknaplójában módot nyújt a gazdasági év eseményeinek, bevétel és kiadás, napszámok, szüret, oltványkészítés, borkezelés, trágyázás stb. feljegyzésére s a mellett hirdetési rovatában megmondja, hogy mely cégektől lehet gépeket, anyagokat és eszközöket vásárolni. Mindezt figyelembevéve a „Borászati Zsebnaptár“ az 1914. évre egy kis könyvtárt helyettesít, melyben a szőlőgazda, vagy pincemester minden a gyakorlati életben felmerülő kérdésre megkapja azonnal a pontos feleletet. A naptár ára díszes vászonkötésben, két táskával és ironnal ellátva 3.20 korona. Kapható a „Borászati Lapok“ kiadóhivatalában (Budapest, IX., Üllői-ut 25) és minden könyvkereskedésben.

IGAZSÁG- SZOLGÁLTATÁS

A váraduzsopai kettős gyilkosságügyében elhangzottak a perbeszédék.

Nagy és lázas érdeklődés kíséri a váraduzsopai méregkeverők ügyének tárgyalását. A tárgyaló terem színültig megtelt hallgatókkal, akik különösen most, a tárgyalás befejezése előtt kíváncsian várják a fejleményeket. Nem lehetetlen, hogy a bűnpör vége halálos ítélet lesz. A két vádlott megtörve, roskadtan várja az esküdtek ítéletét.

A tegnapi tárgyaláson a perbeszédék elmondására került a sor. Az esküdtek elé két rendbeli gyilkosság kérdését terjesztette a bíróság az ügyész indítványára. Kilenc óra után dr. Thury királyi ügyész kezdte meg vádbeszédét. Nagyhatású beszédében elmondta az egész gyilkosság történetét, éles logikával csoportosította az adatokat, amelyek a két vádlott bűnösségét bizonyítják.

Azután a védőbeszédre került a sor. Délelőtt dr. Berkes ügyvéd, az elsőrendű vádlott védője, délután pedig dr. Molnár Jenő ügyvéd, az asszony ügyvédje mondta el határozott vádbeszédét. Mindketten a vádlottak felmentését kérték.

A védőbeszéd elhangzása után Vámosy Mihály elnök a tárgyalást ma reggelre halasztotta. Ma reggelre meglesz az ítélet a szenzációs bűnpörben.

TÁVIRÁTOK

A hercegrimás utazása.

Budapest, nov. 28.

(Saját tud.) Dr. Csernoch János v. b. t. t. hercegrimás a fővárosból autón székhelyére, Esztergomba utazott.

A kultuszminiszter rendelete.

Budapest, nov. 28.

(Saját tudósítónktól.) A nem állami elemi iskolai tanítók családi pótléka és lakbéré ügyében Jankovich kultuszminiszter rendeletet adott ki. A rendelet szerint a nem állami tanítók lakbéré kevesebb lesz az állami tanítókénál.

A képviselők lovagias ügye.

Budapest, november 28.

(Saját tudósítónktól.) A tegnapi képviselőházi viharból kifolyólag Láng Mihály báró provokáltatta Zlinszky Istvánt, aki tudvalevőleg azt kiáltotta a jobboldal felé, hogy „mit köhögnek?“ Az ügy békésen intéződött el.

A bolgár király utazása.

Budapest, nov. 28.

Ferdinánd bolgár király, a kit tegnapelőtt őfelsége Schönbrunnban kihallgatáson fogadott, tegnap reggel utazott el Bécsből. Délután 2 órakor érkezett Budapestre és innen folytatja útját Orsova felé, ahova ma reggel 8 órakor érkezik. A bolgár király vasárnap Szófiában lesz.

Nem összeférhetlenek!

Budapest, nov. 28.

Mándy és Hegedüs Loránd képviselők összeférhetlenségi ügyét báró Dániel Ernő elnökletével tegnap délután tárgyalta a képviselőház összeférhetlenségi zsürije. Titkos szavazással kimondták, hogy összeférhetlenség esete nem forog fenn.

Skerletz bán.

Zágráb, nov. 28.

Skerletz Iván királyi biztos vasárnap este Bécsbe utazik, hétfőn délelőtt kihallgatáson fog megjelenni a király előtt és teszi az esküt őfelsége kezébe, mint Horvátország bánja, kedden aztán Zágrábban kiírják a választásokat. Vasárnap rendkívüli kiadásban fog megjelenni a horvát hivatalos lap báró Szerletz Iván báni kinevezésével. Az új bán hétfőn este tér vissza Zágrábba.

KÖZGAZDASÁG

A hegyi választmány ülése.

A nagyvárad hegyközség választmánya tegnap d. u. dr. Molnár Imre elnöklete alatt ülést tartott, amelyen Bordé Ferenc, Kaczián Károly, Karger Sándor, Balázsovich Rezső, Lukács Ödön, Füredy László, Lausch Károly és Márkus János hegybíró voltak jelen.

A hegybíró jelentésében felemlíti, hogy a közbiztonság a hegyen normális volt; a közegészségügy tekintetében sem fordult elő semmi rendkívüli incidens; a fertőző betegségek közül a kanyaró több esetben fordult elő, 3 halálozással. Születés 5 fordult elő.

A bortermés ez évben kedvezőtlen volt. A beültetett és termő 1151 katasztrális holdon 7206 hektoliter must termett s eladtak 5030 kiló szőlőt.

A bor ára hektoliterenkint 40 korona körül van, de kereslet igen kevés. A hegyi utak kijavítását a város megkezdte, de a pénzhiány miatt a munkálatokat beszüntették.

A jelentést tudomásul vették, de utasították az elnökséget, hogy a hegyi utak javítására kérje fel a város tanácsát.

Ezután jelentést tett az elnök, hogy a Szőlőgazdák Országos Szövetségének gyűléséből kiküldött bizottság megbízásából az agrár kölesönnél levont 10 százalék visszatérítése iránt a felterjesztés elkészült. E tárgyban december 7-én országos gyűlés lesz Budapesten s másnap december 8-án deputáció adja át a felterjesztést a miniszterelnöknek és a pénzügyminiszternek.

Dr. Molnár Imre elnök reméli, hogy az akció sikerrel jár, annál is inkább, mert a miniszterelnök maga is úgy nyilatkozott, hogy a szőlőgazdák kérelme igazságos.

Felolvasták a szőlőgazdák felolvasását, amely minden oldalról igen szépen megvilágítja a kérdést s kimutatja a szőlőgazdák mozgalmának jogos voltát.

A december 7-iki országos gyűlésen és a deputációban dr. Molnár Imre is részt vesz.

Ezután Bodnár János kérte a hegyi utak javítását, a hegyi iskolák felállításának sürgetését és a szőlők gondozásának hatványozottabb ellenőrzését, mert az évről-évre szaporodó veszedelmet abban látja, hogy igen sok szőlőgazda nem törődik a szőlővel, nem védekezik a bajok ellen s ezáltal a többi szőlőgazdák törekvéseit is meddővé teszi.

Dr. Molnár Imre rámutatott, hogy a hegyközség már évtizedek óta fáradtságos munkát fejt ki a hegyközség érdekében s ennek eredménye is van, amelyet az ország szőlőgazdái is elismertek. Az utóbbi időben a város is nagy áldozatot hoz a hegy érdekében.

Ezzel véget ért az ülés.

Gabona üzlet.

Októberi buza	— — —	11.—
Buza 1914. áprilisra	— — —	11.45
Októberi rozs	— — —	7.27
Áprilisi rozs (1914)	— — —	8.80
Októberi zab	— — —	7.93
Áprilisi zab (1914)	— — —	7.58
Tengeri 1914 májusra	— — —	6.48

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitelrészvény	—	813.50
Osztrák hitelrészvény	—	623.—
4%-os koronajáradék	—	80.50
Osztr. magy. államv.	—	692.50
Jelzálogbank	— — —	414.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	506.50
Hazai bank	— — —	279.—
Magyar bank	— — —	531.—
Keresk. bank	— — —	3690.—
Rimamurányi	— — —	637.—
Salgótarjáni kőszén	— — —	726.—
M. Alt. Kőszénbánya	—	1007.—
Közuti vasut	— — —	620.—
Városi villamos	— — —	348.50
Adria	— — —	566.—
Atlantika	— — —	—.—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

Ha nincs megelegedve szabójával, mert drága vagy rossz szul szab vagy nem pontos, szóval bármilyen okból. Keresse fel **DARABONT** GY. és **TARSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi önt az ottani szolid, előző, kifogástalan kiszolgálás Alkalni és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről újat készítenek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

HOLLANDY, PAPP ÉS VELICS

műbutor-, portál- és épület-asztalosok
lakberendezési vállalata
Kaszárnya-tér 7. sz. (Pankolics-telep).

Gépek villanyerőre felszerelve.

Készítünk teljes lakberendezéseket kávéház, vendéglő és egyéb üzletek teljes felszerelését, ugyancsak kapuzatok és épületmunkákat.

Teljes konyha- és előszoba berendezéseket raktáron tartunk.

Jobbminőségű butorok javítása és fényezése (a helyszínén is) azonnal jutányos áron eszközöltetik. Tervekkel és rajzokkal kívánatra díjtalanul szolgálunk.

Telefon 956.

Telefon 956.

Merza Kálmán

sziígyártó, nyerges
és bőrdísz mester

Nagyvárad, Szent János-utca 48. sz.

Raktáron tartok minden e szakmába vágó cikkeket, úgymint: **disz- és ígás-szerszámot**, nyerges és versenyostorokat. Kívánatra megrendelés után is készítenek a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelűig, **feltűnő szolid árak mellett.**

Üzlet áthelyezés

Tisztelettel értesítjük az igen tisztelt vevő közönséget, hogy

Bémer-téri üzletünket u. a. ház kapu melletti helyiségébe helyeztük át.

Hungária cipőgyár

r.-t.

(ezelőtt Moskovits Farkas és Tsa. r.-t.)
(Bazár-épület) Rákóczi-ut 2.

Telefon 687.

Telefon 687

Aki hirdetni akar

még pedig eredményesen, az forduljon a

„LEOPOLD“

hirdető vállalathoz

BUDAPEST,

VII., Erzsébet-körút 41., ahol hirdetések az összes létező bel- és külföldi hírlapokban és naptárakban kiváló szakértelemmel, lelkiismeretesen, pontosan és szolid árakon eszközölnek. Minden felvilágosítás a t. c. hirdetőnek díjmentesen.

A

jó bornak

nem kell czégér

mondják még ma is a régi öregnek! Hogy mennyire igazok van, eléggé bizonyítja

Kecskeméti István

is, a reklámra nem szorult újonnan berendezett étterme

Nagyvárad, Teleky-u. 4. szám.

Nyitva éjjel-nappal. Kitűnő saját termésű borai, **előzékeny kiszolgálás**, szolid polgári árak. **Abonensek naponta felvételnek.**

Sürgős figyelmeztetés!

Ha illatszer, piperezsappan, kozmetikai, arc- és kézpolási, háztartási, hajpolási és általában mindenféle a kozmetikába vágó cikkeket a legjobból a legjobbakat olcsóbban a legolcsóbbnál akarja beszerezni, úgy kérje a harmadik kiadásban most megjelent **«illatszer és háztartási értesítő»** melyet ingyen és bérmentve küld: «HEZ» illatszer és háztartási cikkek szaküzlete nagyban és kicsinyben B.-pest, VIII., Köfaragó-u. 7. sz.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár
R.-T. Nagyvárad, Bémer-tér.

Tűz- és betörésmentes pénztárszekrények (safes) bérbeadása

Újonnan épült intézeti helyiségünkben létesített **safe-deposit osztályunkban** különféle nagyságu pénztárszekrények (safes) csekély díj ellenében bérelhetők.

Ezen pénz-szekrényekben a bérlő fél értéktárgyait saját zárja alatt, önmaga kezelheti és ezeknek megőrzésére a legmesszebbmenő biztonságot és kényelmet találja.

Safe-deposit helyiségünket az érdeklődőknek készséggel bemutatjuk és részletes felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár R.-T.

Csemege és fűszerárak

elsőrangu és legelőnyösebb bevásárlási forrása

Kávé, tea, rum közvetlen behozatala; cukorka különlegességek; frissen megérkezett déligyümölcsök főzelékek és halárak nagy raktára

Özv. Kádár Jánosné
üzletében.

Hirdetések

felvételnek a kiadóhivatalban

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Értesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világítási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Csillárok,

izzólámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/2 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerező telefonja 55. sz.

4F1YBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!
vegyileg női, férfi és
gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézelőket fényesre, csipke és szövet függönyök, bútor szövetek, papi és egyenruhák vegyileg tisztíthatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet:

Zöldfa Passage 93.

Rákóczy-ut 7. szám

Mokos Sándor.

Tisztelettel értesítjük a nagyra-
becsült megrendelőinket, hogy

**lakatos és gazdasági
gépműhelyünket**
Lukács György-u. 14. sz. a.

helyeztük át. Hol mindennemű lakatos munkák és gépjavítások gyorsan és szak-szerűen eszközöltetnek. Kiváló tisztelettel

RIFF TESTVÉREK

10.000 pár harisnya kerül eladásra! alábbi olesó árak mellett.

8 pár kötött zokni 78 fill., 3 pár esikos zokni 1 kor., 3 pár női harisnya 1 kor., 3 pár gyerek zokni finom 1 kor., 3 pár gyerek patent harisnya 1 kor. Flor és selyem harisnyák igen olcsón. Férfi ingek jó minőségben 194 kor., női ingek 194 kor. Zsebkendők drb. 6 fillértől. Nyakkendők, ridikülők 30 fillértől.

Klein Sándor és Társa
Rákóczi-ut 14.

Melocco Péter cementárugyár és építési vállalat részvénytársaság

Budapest, IX. Timót-utca 4. a. b. szám.

Nagyváradfi fióktelep: Szőlős-u. 16.

Telefonszám 11-38.

Telefonszám 11-38.

Gyárt:

Szabadalmazott géppel gyártott karmantus portlandcement csöveket az összes szabványos méretekben és az ahhoz való idomdarabokat, csömöszölit és vasbetétes, valamint portlandcement csöveket, kütgyűrűket stb.

Márvány mozaiklap, működés és cementárugyár. Beton és vasbeton építési vállalat.

Elvállal:

Utcák és házak csatornázását, hidak és vízmedencék szakszerű építését. Nagyobb vállalatoknál **tervekkel és költségvetéssel szolgál.**

Meghívást az ország bármely részéből elfogad

Különvonat

a Félix-fürdőből
Várad-Velenceze
és Nagy-Várad
állomásra.

Október 1-től minden este **8-06** perckor külön vonat indul a Félix-fürdőből, minek következtében a városi kiránduló közönségnek a gyorfürdő igénybevételére teljes 3 óra áll rendelkezésére.

Indulás: Nagyváradról: délután **4 óra 28** perckor Várad-Velencéről. **4 óra 38** perckor. Érkezés a Félix-fürdőbe **5 óra 06** perckor **Vissza-utazás** este **8 óra 06** perckor.

Fürdők, pihenők, folyosók, éttermek mindig fűtve. Meghülés teljesen kizárva. Bentlakóknak penzio-rendszer. Fürdés, lakás, ételmezés heti 56 koronától. Posta, távirida, telefon egész éven át nyitva.

Csúsz, kőszvény, izületi lobok és mindennemű reumatikus bántalmaknál **évszázadok óta a Félix-gyógyfürdő kénes hévviz forrásait** kitűnő eredménnyel használják.

Eredeti

Meteor kályhák,
kályhatálcák és ellenzők,
fa- és széntarték,

valódi porosz fűtőszén
házhhoz szállítva **50 K°** zsákokban
kimérve **100 K° 5 korona.**

Tarsoly és Risztó különlegességek vaskereskedése
Rákóczi-ut.